

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

A.H.K. van Viegen (PvdD)

(d.d. 9 juli 2026)

Nummer
4442

Onderwerp
Gedode wasbeer

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Op maandag 11 mei jongstleden is in de losstraat van winkelcentrum Maasplaza in Dordrecht een wasbeer aangetroffen.¹ De wasbeer is vervolgens gevangen en gedood. RTV Dordrecht berichtte hierover op 12 mei. Volgens het bericht is hiervoor een gespecialiseerd bedrijf ingeschakeld.

De wasbeer is aangewezen als invasieve uitheemse soort. In het Aanwijzingsbesluit voor exoten en verwilderde dieren Zuid-Holland² is onder meer geregeld onder welke voorwaarden wasberen mogen worden gevangen en gedood. Tegelijkertijd roept de gang van zaken in deze specifieke situatie vragen op over de gevolgde procedure, de afwegingen die zijn gemaakt en de betrokkenheid van het college van Gedeputeerde Staten als bevoegd gezag.

Daarnaast heeft de gemeente Dordrecht in de beantwoording van vragen van de Partij voor de Dieren Dordrecht aangegeven dat de wasbeer is gedood op basis van een 'eliminatieplicht'. De Partij voor de Dieren constateert dat deze term als zodanig niet voorkomt in het Aanwijzingsbesluit en verzoekt het college daarom om nadere toelichting.

1. *Is het college bekend met het bericht van RTV Dordrecht van 12 mei over de gevangen en gedode wasbeer bij winkelcentrum Maasplaza?*

Antwoord

Ja, het college is bekend met dit bericht.

2. *Welk gespecialiseerd bedrijf heeft de wasbeer gevangen en gedood, en welke werkzaamheden verricht dit bedrijf op het gebied van invasieve uitheemse soorten?*

¹ <https://www.rtvordrecht.nl/nieuws/bijzondere-beelden-wasbeer-wroet-tussen-karren-afval-bij-supermarkt>

² <https://www.fbezh.nl/wp-content/uploads/2024/01/Aanwijzingsbesluit-voor-exoten-en-verwilderde-dieren-Zuid-Holland-2012.pdf>

Antwoord

Het bedrijf Duke faunabeheer heeft de wasbeer gevangen en gedood. Duke faunabeheer verricht verschillende fauna gerelateerde werkzaamheden, waaronder ook exotenbeheer. De werkzaamheden voor faunasoorten zijn overeenkomstig met die van exoten.

3. *Met welke vangmethode is de wasbeer gevangen en op welke wijze is het dier vervolgens gedood?*

Antwoord

De wasbeer is gevangen met een vangkooi en daarna met een geweer gedood. Dit is een methode waarbij het lijden voor het dier tot een minimum wordt beperkt. Ze hebben hiermee gehandeld binnen de wettelijke kaders voor deze soort.

4. *Op grond van welke wettelijke bevoegdheid, vergunning, ontheffing of aanwijzing heeft dit bedrijf de wasbeer gevangen en gedood?*

Antwoord

De wasbeer is geen wettelijk beschermde soort, maar een invasieve exoot. Vanuit de Europese exotenverordening heeft provincie Zuid-Holland een eliminatieverplichting op deze soort. De eliminatieplicht vanuit de exotenverordening houdt in dat een wasbeer verwijderd moet worden uit de natuur als deze wordt waargenomen binnen de grenzen van onze provincie ter bescherming van de inheemse beschermde flora en fauna. Hiervoor is geen vergunning of ontheffing nodig.

5. *Wat is het provinciale beleid ten aanzien van het doden versus opvangen van wasberen als invasieve exoot?*

Antwoord

Op basis van de EU verordening hebben de Europese lidstaten de plicht om uitroeings-maatregelen, beheersmaatregelen en herstelmaatregelen te treffen.

In Nederland zijn de provincies verantwoordelijk voor de bestrijding en beheersing van invasieve exoten die in bijlage Vc van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) staan. Het beleid vanuit de Europese Unie is gericht op de bescherming van de inheemse diersoorten. Het college realiseert zich dat het doden van een dier maatschappelijke en emotionele reacties kan oproepen. De geldende wet- en regelgeving is er echter op gericht om grotere schade aan natuur en inheemse dieren te voorkomen. Opvang van wasberen is niet in het belang van het dierenwelzijn, omdat deze dieren in gevangenschap vele jaren kunnen leven en daarmee langdurig onder onnatuurlijke omstandigheden zijn opgesloten. Daarnaast is opvang van grotere aantallen logistiek onuitvoerbaar, blijkt het risico op ontsnapping aanzienlijk en zijn de kosten voor langdurige opvang zeer hoog.

6. *Welke instructies worden door het college meegegeven voor de uitvoering van dit beleid?*

Antwoord

Aangezien de wasbeer nog niet gevestigd is in onze provincie en de soort incidenteel wordt

waargenomen heeft deze invasieve exoot binnen Nederland en onze provincie een eliminatiedoelstelling. Dit betekent dat als een wasbeer wordt waargenomen deze soort zo snel mogelijk wordt verwijderd uit de natuur.

7. *Welke criteria hanteert het college bij de uitvoering van het Aanwijzingsbesluit?*

Antwoord

De wasbeer staat genoemd op de unielijst van invasieve exoten, is onbeschermd en kan in dit specifieke geval zonder gebruikmaking van het aanwijzingsbesluit worden verwijderd.

8. *Op welke manier toetst het college dat de regels van het Aanwijzingsbesluit worden nageleefd?*

Antwoord

Zie antwoord onder 7.

9. *Heeft de provincie Zuid-Holland opdracht gegeven voor het vangen en doden van deze wasbeer of op andere wijze een rol gespeeld bij de besluitvorming of uitvoering? Zo ja, welke? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Ja, Zoals genoemd bij vraag 5 hebben Provincie Zuid-Holland een wettelijke taak ten aanzien van het verwijderen van wasberen uit onze provincie.

10. *Is de provincie voorafgaand aan de vangactie benaderd door de gemeente Dordrecht, het winkelcentrum of het betrokken bedrijf? Zo ja, wat was daarbij de rol van de provincie?*

Antwoord

Het winkelcentrum heeft een melding gemaakt van de wasbeer bij het landelijke wasberenmeldpunt. Dit meldpunt is in beheer van de zoogdiervereniging. Na de melding bij het landelijke wasberenmeldpunt, is in opdracht van de provincie en in afstemming met de zoogdiervereniging, de wasbeer gevangen en gedood.

11. *De gemeente Dordrecht heeft in de beantwoording van schriftelijke vragen verwezen naar een 'eliminatieplicht'.³ Kan het college aangeven op welke wettelijke grondslag deze verplichting is gebaseerd en hoe deze zich verhoudt tot het Aanwijzingsbesluit voor exoten en verwilderde dieren Zuid-Holland?*

Antwoord

De wasbeer staat als invasieve exoot opgenomen in [bijlage Vc](#) van de Europese verordening voor invasieve exoten⁴. Binnen deze verordening kunnen soorten, afhankelijk van hun verspreiding binnen Nederland in verschillende categorieën vallen. De wasbeer valt onder de categorie: artikel 17. Soorten die onder dit artikel vallen hebben een eliminatiedoelstelling op basis van de Europese verordening. Omdat de verantwoordelijkheid voor de aanpak van de wasbeer bij de provincie is belegd, zijn wij verantwoordelijk voor deze eliminatiedoelstelling. Dit betekent in de

³ <https://raad.dordrecht.nl/Vergaderingen/Agendacommissie-Dordrecht/2026/16-juni/17:45/Beantwoorden-door-het-college-van-artikel-40-vragen-RvO-van-de-fracties-PvdD-GroenLinks-PvdA-en-SP-over-Afgemaakte-wasbeer-bij-Maasplaza-Antwoordbrief-artikel-39-40>

praktijk dat wasberen die worden waargenomen binnen onze provinciegrenzen moeten worden verwijderd uit de natuur. De exotenverordening is de wettelijke grondslag, het aanwijzingsbesluit is naast de wetgeving zelf een van instrumenten die het mogelijk maakt uitvoering te geven aan deze wettelijke taak.

12. *Welke afwegingen hebben ertoe geleid dat is gekozen voor het doden van de wasbeer in plaats van opvang?*

Antwoord

Zie het antwoord bij vraag 5. Het landelijke aanvalsplan exoten van het ministerie van LNV geeft het volgende aan over opvangmogelijkheden: *De Exotenverordening biedt de mogelijkheid om te kiezen voor het dodelijk of niet-dodelijk verwijderen van invasieve exoten uit het milieu. Opvangcentra met een speciaal maatwerk voorschrift mogen onder specifieke voorwaarden invasieve exoten opvangen. Het welzijn van het dier dient daarbij in acht genomen te worden. Dit maakt langdurige opvang van (grote aantallen) invasieve exoten op diervriendelijke en adequate wijze zeer kostbaar en praktisch onuitvoerbaar.*

13. *Is vooraf onderzocht of een erkend opvangcentrum, zoals Stichting AAP of een andere bevoegde opvanglocatie, capaciteit had om de wasbeer op te vangen? Zo ja, waarom is daarvan geen gebruikgemaakt? Zo nee, waarom is dit niet onderzocht?*

Antwoord

Zie het antwoord bij vraag 5 en 12.

14. *Voor diersoorten die op de Unielijst Invasieve exoten⁴ staan geldt dat een particulier een wasbeer mag houden totdat het sterft, mits aangetoond kan worden dat men het dier al had voordat de soort op de Unielijst werd geplaatst, in dit geval voor 2016. Is onderzocht of de aangetroffen wasbeer mogelijk een ontsnapt gehouden dier betrof en daarmee een particuliere eigenaar had? Zo ja, op welke wijze is dit onderzocht en wat waren de uitkomsten? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Voor wasberen die vóór plaatsing op de Unielijst rechtmatig werden gehouden, geldt een overgangsregeling. Deze dieren mogen onder voorwaarden gehouden worden totdat zij een natuurlijke dood sterven, mits zij niet kunnen ontsnappen en zich niet kunnen voortplanten. Wanneer een wasbeer ontsnapt en in het wild wordt aangetroffen, wordt deze aangemerkt als een in het wild levend exemplaar. In dat geval zijn de geldende regels voor in het wild levende wasberen van toepassing, waaronder de verplichting om verdere verspreiding te voorkomen. Dit betekent dat de gebruikelijke werkwijze voor deze invasieve exoten wordt gevolgd.

Den Haag, 1 september 2026

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R1141&from=EN>

